

**Yasin ÖZTÜRK**  
Denizli Milletvekili  
TBMM Kâtip Üyesi

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet ŞİMŞEK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.



Yasin ÖZTÜRK  
Denizli Milletvekili  
TBMM Kâtip Üyesi

2002 yılında iktidara gelen Adalet ve Kalkınma Partisi, başlangıçta ekonomik istikrar ve büyüme vaadiyle Milletin güvenini kazandı. Ancak aradan geçen yıllar, bu istikrarın sürdürülebilir reformlarla değil, büyük ölçüde borçlanma yoluyla sağlandığını ortaya koydu. Türkiye'nin dış borcu her geçen yıl artarken, üretim odaklı kalkınma yerine tüketime dayalı bir ekonomik model benimsendi. Bu modelin bedelini ise bugün toplumun geniş kesimleri ağır şekilde ödüyor.

AK Parti'nin ekonomi politikası temelde "büyüme her şeydir" anlayışına dayanıyor. Ancak bu büyüme, ne yazık ki sanayi ve teknolojiye dayalı uzun vadeli yatırımlar üzerinden değil, inşaat sektörü ve sıcak para girişine dayalı bir yapı ile sağlandı. Bu süreçte dış borç, kısa vadeli ihtiyaçları karşılamak adına bir araç haline getirildi. Özellikle 2010 sonrası dönemde, düşük faizli küresel finans ortamı Türkiye'ye büyük miktarda borç çekilmesine olanak tanıdı. Ancak bu borçlar üretken alanlara yönlendirilmediği için Ülke ekonomisine kalıcı bir katma değer sağlanamadı.

Bugün Türkiye'nin dış borcu 500 milyar doları aşmış durumda. Üstelik bu borçların büyük bölümü döviz cinsinden olduğundan, Türk Lirası'ndaki değer kaybı borcun gerçek yükünü daha da artırıyor. Bu da Milletin alım gücünü düşürüyor, enflasyonu körüklüyor ve gelir dağılımını daha da bozuyor.

Öte yandan Hükümet, dış borcun artışını bir kalkınma göstergesi gibi sunmaya devam ediyor. Oysa borçla büyüyen bir ekonomi, eninde sonunda bir krize sürüklenmeye mahkumdur. Nitekim bugün yaşadığımız ekonomik sıkıntılar, yüksek enflasyon, kur şokları ve yatırımcı güvensizliği bu yanlış politikaların doğal sonucudur.

Kamu Özel İşbirliği projeleri (KÖİ) kapsamında verilen döviz garantileri, yap-işlet-devret modeliyle yapılan ve yıllarca sürecek borç yükü doğuran projeler, halkın sırtına binmiş durumda. Bu projelerin bazıları gereksiz olmasına rağmen, siyasi popülizm uğruna hayata geçirildi. Oysa bu kaynaklar, tarımda, sanayide ya da teknolojide üretken alanlara yönlendirilmiş olsaydı, bugün çok daha farklı bir ekonomik tabloyla karşı karşıya olabilirdik.

AK Parti İktidarı Türkiye'yi sürdürülebilir kalkınma hedeflerinden uzaklaştırarak, günü kurtarmaya yönelik, borçla çevrili bir ekonomik yapı oluşturmuştur. Bu modelin artık sürdürülebilirliği kalmamıştır. Türkiye'nin geleceği, üretim odaklı, şeffaf, hesap verebilir ve toplumun tüm kesimlerini kapsayan bir ekonomik dönüşümle mümkündür. Aksi takdirde, borcun yükü daha da ağırlaşacak ve gelecek nesillere bırakılan miras, ekonomik bağımsızlık değil, ekonomik bağımlılık olacaktır.

**Bu Bağlamda;**

- 1) Adalet ve Kalkınma Partisi'nin iktidara geldiği 2002 yılından itibaren gerçekleşen kamunun dış borçlanma miktarı yıllar itibariyle ve toplamda ne kadardır?
- 2) Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarlara döneminde kamunun dış borçlanması nedeniyle ne kadar faiz ödemesi yapılmıştır? Bu miktar yıllar itibariyle ve toplamda ne şekilde gerçekleşmiştir?
- 3) Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarlara döneminde alınan dış borçlar hangi hizmet ve yatırımlarda kullanılmıştır?
- 4) Devlet İç Borçlanma Senetlerine (DİBS) para yatıran yabancı yatırımcı sayısı ne kadardır? Yabancı yatırımcılar bu senetlerden ne kadar gelir elde etmiştir?
- 5) Adalet ve Kalkınma Partisi 23 yıldır kesintisiz ve tek başına iktidarda olmasına ve hatta değişen sistem nedeniyle ekonomi politikalarını tek elden yürütmesine rağmen neden borçlanma, işsizlik ve istihdam konularında çözüm üretememektedir?
- 6) Tek başına iktidar olmanıza rağmen, ekonomi politikalarında sürdürülebilir ve istikrarlı politikalar neden üretilmemiştir?